

Det Boligsociale Fællessekretariat

Årsskrift 2017

Det Boligsociale Fællessekretariat arbejder for at styrke de boligsociale indsatser i udsatte boligområder i Aarhus.

Bag Det Boligsociale Fællessekretariat står de aarhusianske boligorganisationer og Aarhus Kommune.

Udgiver: Det Boligsociale Fællessekretariat

Udgivelse: Januar 2018

Layout: Gorm Olesen

Forsidefoto: Studietur til Amsterdam af Jane Ø. Sørensen

Resterende foto: Det Boligsociale Fællessekretariat

Årsrapporten kan rekvireres ved henvendelse til:

Det Boligsociale Fællessekretariat

Saralyst Allé 55

8270 Højbjerg

87 34 00 02

kontakt@fs-aarhus.dk

fs-aarhus.dk

Indhold

Byg Op - hvad bygger det på?

Undersøgelse blandt entreprenører: Byg Op er en stor hjælp i arbejdet med at ansætte beboere.

Side 6

Årets Boligsociale Ildsjæl

Faten El-Youssefs drøm er, at børn i Bispehaven får en uddannelse og et godt liv.

Side 14

Sundhedscafeer afprøvet

Projektet har opdyrket og udviklet samarbejdet mellem det boligsociale arbejde og Aarhus Kommune.

Side 18

Kapacitetsopbygning	4
Udsatte boligområder og samfundsansvar	5
Byg Op - hvad bygger det på?	6
Historier fra de bydækkende projekter	8
Studietur til Amsterdam	9
BoSocData i ny og bedre udgave	10
Fleksibel udlejning målt og vejret	11
Organiseringen af det boligsociale arbejde	12
Årets Boligsociale Ildsjæl	14
Det Boligsociale Fællessekretariat evalueres	16
Sundhedscafeer udviklet og afprøvet	18
Når mænd står skulder ved skulder	20
Ansatte i Det Boligsociale Fællessekretariat	22

Kapacitetsopbygning

Af Jesper Kurdahl Larsen

1. januar 2018 tiltrådte sekretariatschef, Jesper Kurdahl Larsen, stillingen som Boligsocial chef i Gellerup-Toveshøj og stoppede dermed hos Det Boligsociale Fællessekretariat.

Styregruppen er ved årsskriftets udgivelse i gang med en rekrutteringsproces, hvorefter en ny sekretariatsleder forventes at tiltræde pr.

1. marts 2018.

Styregruppen og Det Boligsociale Fællessekretariat ønsker Jesper held og lykke med den boligsociale indsats i Gellerup-Toveshøj, som også set med BL's 5. kreds' briller er et vigtigt indsatsområde.

Boligsociale indsatser er tidsbegrænsede og ret små i forhold til størrelsen på udfordringerne i de udsatte boligområder. Derfor er vi både optaget af at involvere flere aktører i indsatserne, fx virksomheder og frivillige organisationer, og at sikre, at det vi sætter i gang, fortsætter efter projekterne afslutter. Det kalder vi kapacitetsopbygning. Evnen til at løse udfordringerne i udsatte boligområder skal løbende styrkes.

I år har vi afsluttet et par projekter på sundhedsområdet – Sundhedscafeer og Mænds Mødesteder. Mange beboere har haft glæde af indsatserne, mens de stod på. Men ligeså vigtigt er det, at vi, som har samarbejdet om indsatserne, har lært noget, som vi tager med i vores videre drift. Kommunen ændrer på sin tilgang til sundhedsfremme i boligområderne. Og de nye helhedsplaner fortsætter et særskilt fokus på mændene i deres områder. På den måde fortsætter projekterne i form af en ny praksis hos deltagerne, og det får beboere gavn af, efter projektet er stoppet.

Der har i år været særligt fokus på den organisatoriske kapacitet på tværs

af kommune og boligorganisationer. Vi har fået etableret en struktur, hvor boligorganisationer og kommune sammen kan følge udviklingen i alle kommunens boligområder. Og sammen tage stilling til, hvor og hvordan vi skal foretage os noget. Det er en struktur, hvor både boligområderne selv og kommunens lokale medarbejdere kan pege på problemer, som er ved at opstå. Og det er en samlet kommune og boligorganisationerne, som tager stilling til det, vi ser i fællesskab. Det er en vigtig styrkelse af evnen til at håndtere boligsociale udfordringer i Aarhus.

Kapacitetsopbygning handler ikke kun om at styrke organisationer og deres praksis. Fokus må nødvendigvis være på at opbygge kapaciteten hos beboerne. Det hele drejer sig om at styrke borgerens evne til at nå egne mål. At styrke mænds evner og muligheder for at skaffe sig et godt netværk, der passer dem. At fremme borgeres evne til at tage vare på deres egen sundhed, som de selv ønsker det. Det er en form for empowerment, som heldigvis er en del af boligsociale medarbejders dna.

Tak for et spændende år!

Udsatte boligområder og samfundsansvar

Af Anders Rønnebro

De almene boligorganisationer løfter en vigtig samfundsopgave med at sikre gode boliger til almindelige mennesker. Derudover huser vi udsatte familier via den sociale anvisning. Endelig leverer vi boligsociale indsatser og en masse frivilligt arbejde i boligområderne. Det er en del af vores DNA – vores samfundsansvar.

I Aarhus har vi Det Boligsociale Fællessekretariat til at styrke de boligsociale indsatser på tværs af byen. Sekretariatet skaber muligheder for fælles læring og erfaringsudveksling mellem de mange medarbejdere. Det var den vellykkede studietur til Holland et godt eksempel

på. Sekretariatet sikrer også en opsamling af viden fra vores indsatser gennem analyser og evalueringer. Endelig har vi med sekretariatet mulighed for at udvikle nye projekter, som går på tværs af områderne. Senest har vi hjemtaget et projekt med undervisning i iværksætterier, som skoler og boligområder skal samarbejde om.

I 2017 har arbejdet i Bestyrelsen for boligsociale helhedsplaner i Aarhus været i fokus. Vi er meget tilfredse med, at der nu er aftalt en fælles strategi for indsatserne, så vi arbejder mod samme mål. Vi er enige om, at fokus skal være på at bryde

den negative sociale arv – så især børn og unge i de udsatte boligområder får samme muligheder for at få en uddannelse og komme i beskæftigelse, som i resten af byen. Derfor fokuserer vi i fællesskab på vejen til uddannelse og beskæftigelse, styrker medborgerskabet og bygger flere boliger i den blandede by.

Vi ser frem til et fortsat og styrket samarbejde i 2018.

Det Boligsociale Fællessekretariats Styregruppe består af:

Anders Rønnebro (Formand)
Direktør, AAB

Allan Søstrøm
Direktør, Østjysk Bolig

Henrik Autzen
Næstformand, Boligkontoret Aarhus

Jens Møller
Kredskonsulent, BL

Keld Laursen
Direktør, Brabrand Boligforening

Leif Jensen
Direktør, Boligforeningen Aarhus Omegn

Byg Op - hvad bygger det på?

Mohamed Ahmed Mohamed er 57 år og bosat i Gellerup sammen med sin kone og fire børn. Han kom ind i byggeriet af OPS Gellerup Nord 1. maj 2017 og har været ordinært ansat siden september.

Byg Op er fysisk tilstede og tilgængelige på byggepladsen og hjælper i kontakten til både kommunen og uddannelsesinstitutionerne. Det fritager ikke entreprenørerne fra *at være den* i forhold til at oplære og fastholde den enkelte ansatte, men samarbejdet med Byg Op er en stor hjælp i arbejdet med at ansætte beboere i lokale byggerier. Det viser en nyligt gennemført spørgeskemaundersøgelse blandt otte entreprenørfirmaer.

Af Maria Aagaard Jensen

”Vi har en fantastisk dialog, som alle får glæde af”, udtaler Steffen Petersen, indehaver af blikkenslagerfirmaet Steffen Petersen ApS i en kommentar i spørgeskemaet. Steffen Petersen har samarbejdet med Byg Op siden 2014 og er én ud af 12 entreprenører, som i spørgeskemaundersøgelsen har evalueret samarbejdet med Byg Op. Alle entreprenørerne har samtidig svaret på, hvordan de ser på den fremtidige brug af sociale partnerskabsaftaler og klausuler inden for byggebranchen.

Ifølge deltagerne i undersøgelsen er brugen af partnerskabsaftaler og klausuler kommet for at blive. Og de er positive over for, at de kan være med til at løfte den samfundsmæssige opgave med at rekruttere og uddanne flere faglærte. Michael Andersen, projektleder ved Caverion, understreger i den sammenhæng: ”Det er lysten og de synlige fordele og ikke *pisken*, der driver værket bedst i mål.”

Tillid til Byg Op

Kun en tredjedel af de adspurgte havde erfaring med at arbejde med partnerskabsaftaler og klausuler inden for uddannelses- og beskæftigelsesområdet inden samarbejdet med Byg Op. Alle entreprenørerne fastslår, at Byg Op er med til at tilføre viden om ansættelses- og uddannelsesformer og lette det administrative arbejde

i forbindelse med ansættelsen af lokale beboere. Ni ud af tolv erklærer sig samtidig *meget enige* i, at Byg Op hjælper i kontakten til det offentlige system.

Samtlige af entreprenørerne vurderer, at det har en positiv betydning, at Byg Op er fysisk tilstede på byggepladsen, og deres besvarelser tilkendegiver en høj grad af tillid i samarbejdet. Direkte adspurgt svarer alle, at de er *enige* og ni er *meget enige* i udsagnet: *Vi har tillid til Byg Op i samarbejdet om byggesagen.*

Det gode match

Tilbage til de beboere, som kommer i arbejde eller uddannelse via samarbejdet. Det kræver ifølge entreprenørerne en særlig indsats at oplære og fastholde dem i uddannelses- eller arbejdsforholdet. Det betyder imidlertid ikke, at der er tale om forkerte match. Faktisk mener alle entreprenørerne, at Byg Op er med til at sikre gode match. Og med undtagelse af en enkelt erklærer alle deltagerne sig enige i, at samarbejdet med Byg Op giver mulighed for at rekruttere kvalificeret arbejdskraft.

Anette Nitschke, projektleder i Byg Op, er rigtig glad for den viden og den opbakning til projektet, som hun oplever entreprenørernes besvarelser har givet:

”I de godt fire år Byg Op har eksisteret, synes jeg, det er fantastisk at opleve i samarbejdet med entreprenørerne, hvordan de ønsker at tage socialt ansvar og spille med på præmisserne. Jeg oplever, at de metoder vi bruger i Byg Op, gør det nemmere for entreprenørerne at gøre ord til handling. For at vores indsats skal virke, kræver det synlighed og nærvær – det at vi fysisk er til stede på byggepladsen og er tilgængelige er vigtige parametre. Det er ressourcekrævende, men nødvendigt, hvis det skal virke - og det er jo egentlig ret enkelt.”

Byg Op er et bydækkende tiltag under Det Boligsociale Fællessekretariat i Aarhus. Projektet har eksisteret siden 2012.

Byg Op samarbejder med de almene boligforeninger i Aarhus om at anvende sociale partnerskabsaftaler eller sociale klausuler i bygge- og renoveringssager. Aftalerne skal sikre, at der bliver skabt lokale job og uddannelsesaftaler til beboere i områderne.

Læs mere om Byg Op på fs-aarhus.dk/bygop

Undervisning i iværksætteri skal give udsatte unge trang til at skabe

Det Boligsociale Fællessekretariat og Fonden for Entreprenørskab står bag et nyt projekt i samarbejde med Aarhus Kommune. Projektet er støttet af Den A.P. Møllerske Støttefond.

Otte skoler i Aarhus skal være frontløbere i et nyt projekt, hvor eleverne gennem iværksætterundervisning i skolen skal være med til at skabe en positiv forandring i de boligområder, hvor de bor. Projektet er startet, men i 2018 bliver det for alvor vakt til live, når de første elever påbegynder valgfaget Iværksætterunge.

Sådan her ser nogle af milepælene ud for 2018:

Januar: Et helt nyt 2-årigt undervisningsforløb med fokus på iværksætteri og entreprenørskab ligger klar til brug. Undervisningsforløbet danner baggrund for, at de otte deltagende skoler senere på skoleåret kan oprette et valgfag i entreprenørskab for elever i 7.-9. klasse.

Februar - marts: Der gennemføres et 5 dages efteruddannelsesforløb for 30 lærere, baseret på undervisningsforløbet. I efteruddannelsesforløbet deltager også boligsociale medarbejdere fra hvert boligområde.

Juni: Der oprettes valgfagshold i entreprenørskab på hver af de otte deltagende skoler.

Juli: Forskningsteamet, der skal følge Iværksætterunge, har færdigudviklet deres forskningsdesign. Forskerne skal både måle projektets effekt for de deltagende elever og deres boligområder, samt udvikle en værktøjskasse med anbefalinger til skoler og helhedsplaner i resten af landet.

August: Eleverne på de otte udvalgte skoler påbegynder valgfaget iværksætterunge.

Iværksætterunge er et nyt projekt, hvor otte skoler i Aarhus, Ung i Aarhus Syd og seks boligsociale helhedsplaner arbejder for at give elever i 7.-9. klasse iværksætterkompetencer og –erfaringer og et sted, hvor de kan omsætte teori til praksis.

Lær mere om Iværksætterunge på fs-aarhus.dk/ivaerksaetterunge

VIADEM udvider

Frivillige fra VIADEM understøtter boligsociale aktiviteter som lektiecafé, sundhedscafé og madklub i helhedsplanerne i Bispehaven, Gellerup-Toveshøj og Viby Syd. De ca. 80 frivillige på tværs af områderne kan snart se frem til at blive endnu flere, når Langkærparken, Trigeparken og Kvindehuset inviterer VIA studerende indenfor som frivillige. De skal mestendels deltage i allerede etablerede boligsociale aktiviteter i områderne, men også være med til at udvikle nye aktiviteter sammen med boligsociale medarbejdere, andre frivillige og beboere i området.

VIADEM er et partnerskabsprojekt, hvor studerende på VIA University College laver frivilligt arbejde i byens boligområder.

Læs mere om VIADEM på fs-aarhus.dk/viadem

Studietur til Amsterdam

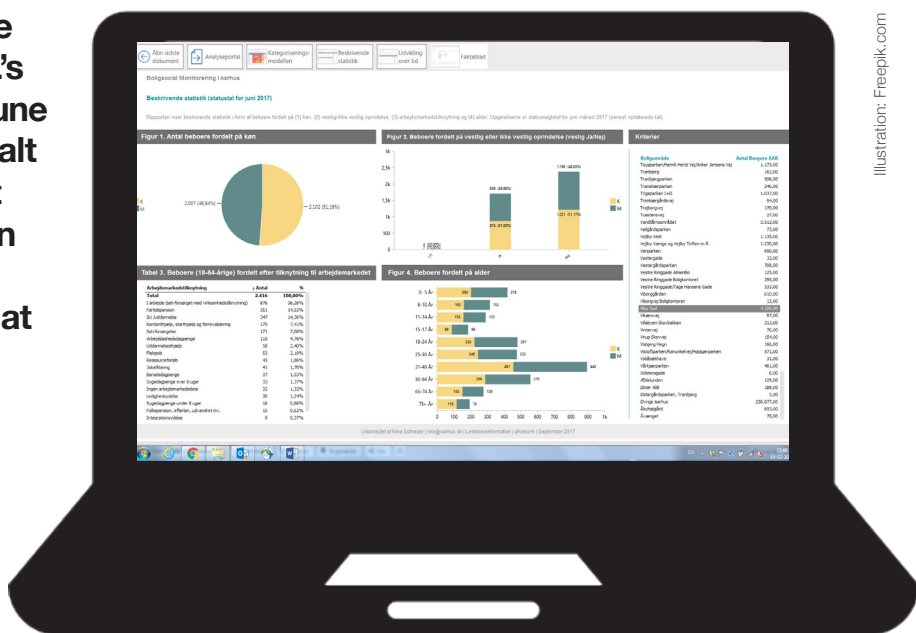
53 personer, som er et rekordstort antal deltagere, tog bussen til Amsterdam for at besøge spændende projekter og opnå ny viden på Det Boligsociale Fællessekretariats studietur i maj 2017. En boligsocial medarbejder udtalte på vejen tilbage: "Det mest inspirerende ved turen har været, at høre oplæg af entusiastiske mennesker, som fortæller om deres projekter og metoder og derved få rusket op i egen praksis."

Formålet med turen var kompetenceudvikling, netværk og inspiration fra den eksperimenterende hollandske tilgang til det sociale område.

BoSocData i ny og bedre udgave

Allerede i 2007 påbegyndte boligorganisationerne i BL's 5. kreds og Aarhus Kommune udviklingen af et boligsocialt monitoreringsværktøj. Det såkaldte BoSocData var en nyskabelse, der pludselig gjorde det muligt løbende at følge beboersammensætningen i de almene boligområder i Aarhus.

Af Edith Jakobsen Hansen

10 år senere - i efteråret 2017 er anden generation af systemet en realitet. En af forhåbningerne fra Det Boligsociale Fællessekretariat er, at flere vil bruge det nye forbedrede system, som både giver bedre analysemuligheder end det tidligere og er mere intuitivt. Jesper Kurdahl Larsen, sekretariatschef i Det Boligsociale

Fællessekretariat, har været meget glad for samarbejdet med Magistraten for Sociale Forhold og Beskæftigelse omkring omlægningen af BoSocData: "Det har været en kæmpe stor opgave og vi har oplevet et stort engagement i, ikke blot at få det færdigt, men også at tilpasse det, så det bliver så godt som muligt"

For en fremvisning af BoSocData og oplysninger om mulighederne for, at din boligorganisation kan tilgå systemet, kontakt analysekonsulent Edith Jakobsen Hansen på edith@fs-aarhus.dk.

Fleksibel udlejning målt og vejret

I Aarhus Kommune er der 42 afdelinger, som er omfattet af fleksibel udlejning. Det svarer til ca. 12.500 almene lejemål ud af i alt 40.000 i Aarhus Kommune.

Mere balanceret beboersammensætning og mindre opdeling på boligmarkedet. Ny evaluering viser, at fleksibel udlejning virker.

Af Edith Jakobsen Hansen

I 2017 færdiggjorde Det Boligsociale Fællessekretariat i samarbejde med Aarhus Kommunes magistrat for Teknik og Miljø en evaluering af fleksibel udlejning. Evalueringen undersøgte effekten af fleksibel udlejning på beboersammensætningen i de områder, der gør brug af udlejningsredskabet. Den helt overordnede konklusion er, at fleksibel udlejning virker.

I boligområder med fleksibel udlejning er der i perioden fra 2013 - 2016 blevet 3 procentpoint flere beskæftigede og studerende end i sammenligningsområderne. Det betyder, at beboersammensætningen i de områder, der gør brug af fleksibel udlejning, har nærmet sig gennemsnittet i Aarhus Kommune. I samme periode har udsatte boligområder uden udlejningsredskaber fået en mindre andel beskæftigede og studerende. Flexibel udlejning arbejder ikke kun imod status

quo, men også imod en fortløbende segregering af boligmarkedet. Selvom effekten er lille, har den mere end formået at standse den negative tendens.

Anders Rønnebro, formand for BL's 5. kreds, glæder sig til at fortsætte det tætte samarbejde mellem boligorganisationerne og Aarhus Kommune om fleksibel udlejning: "Det er meget positivt, at vi nu ser en effekt af fleksibel udlejning. Det er et langsigtet værktøj, der først giver resultater efter en årrække, men det viser sig nu, at det er et rigtig godt redskab til at løfte boligområder med udfordringer."

Virker bedre, når ventelisterne er lange

Grunden til at fleksibel udlejning virker så godt er, at ventelisterne er lange til almene boligområder i Aarhus: Flexibel udlejning virker ved at ansøgere, der er studerende eller i beskæftigelse, får fortrin på ventelisten. De senere år er ventelisterne til de mere udsatte

boligområder også blevet lange, hvilket har en positiv afsmittning på effekten af udlejningsredskabet.

Ny strategi på vej

Næste skridt er en revidering af strategien for udlejningsredskaber, der tager udgangspunkt i evalueringens resultater og anbefalinger og sker i et samarbejde mellem Aarhus Kommune og BL's 5. kreds. Den nye strategi skal gøre udlejningsredskabet enklere at administrere for boligorganisationerne og forhåbentlig også mere effektivt. Den skal også sikre, at fleksibel udlejning bruges i de rette boligområder. "Samtidig med at vi arbejder med at ændre beboersammensætningen i de udsatte boligområder, er det vigtigt, at vi ikke bruger det i alle områder. Der skal fortsat være boliger at få, når man er uden for arbejdsmarkedet", udtaler Jesper Kurdahl Larsen, sekretariatschef for Det Boligsociale Fællessekretariat.

Organiseringen af det boligsociale arbejde i Aarhus

Boligområde med boligsocial helhedsplan

Styregruppe

Økonomisk medfinansiering + projekter

Moniterer udviklingen og sikrer

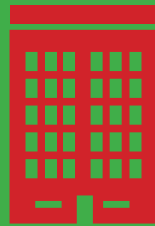
Økonomisk medfinansiering + projekter fremdrift af helhedsplanerne

Landsbygge-
fonden

Økonomisk medfinansiering af helhedsplan

Bolig-
organisationerne

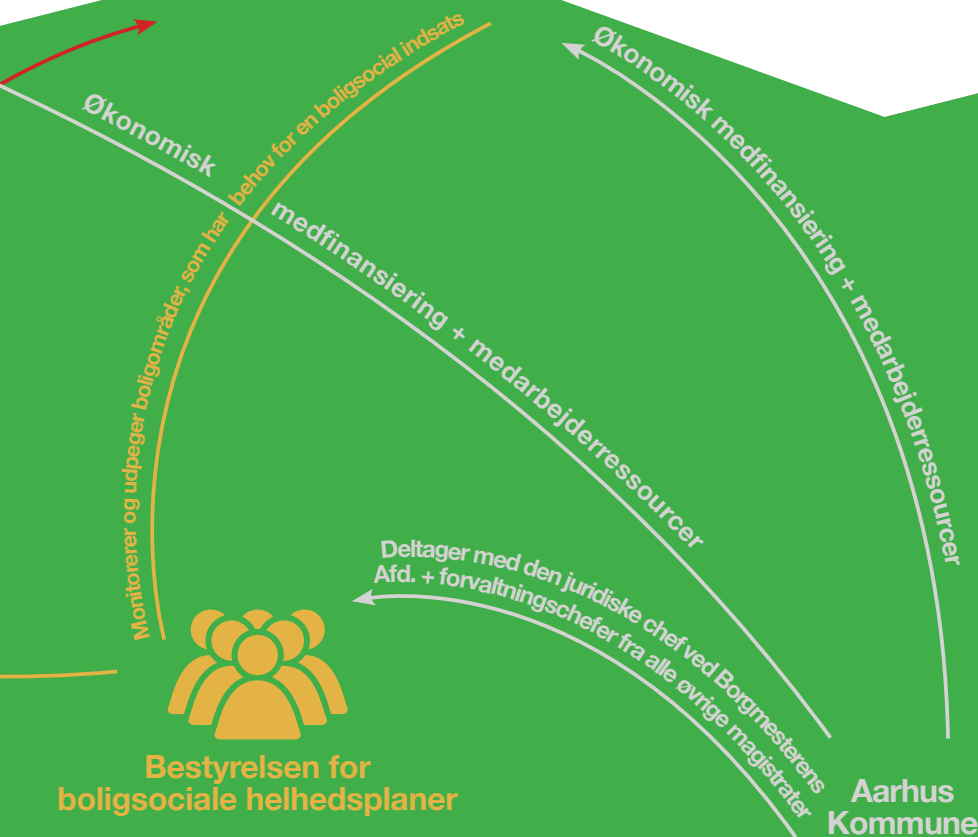
Indbetalinger

Deltager med 5 direktører +
formand og næstformand fra BL's 5. kreds

Boligområde med boligsocial indsats uden helhedsplan

Det Boligsociale Fællessekretariat

Bestyrelsen for boligsociale helhedsplaner

Bestyrelsen for boligsociale helhedsplaner skal sikre en entydig og kompetent ledelse af helhedsplanerne, således at helhedsplanerne gennemføres målrettet og effektivt.

Bestyrelsen skal derudover sikre, at kommune og boligorganisation arbejder mod det samme mål, således at der bliver tale om en engageret koordineret indsats.

Det Boligsociale Fællessekretariat bidrager til et tæt og forpligtende samarbejde mellem kommune og boligorganisationer gennem:

- sekretariatsbetjeningen af Bestyrelsen for boligsociale helhedsplaner
- støtte til udviklingen af nye helhedsplaner
- deltagelse i alle styregrupper for de boligsociale helhedsplaner

Derudover understøtter fællessekretariatet det boligsociale arbejde gennem:

- analyser og evalueringer
- kompetenceudvikling af byens 80 boligsociale medarbejdere
- igangsættelse af bydækkende udviklingsprojekter
- fundraising af boligsociale indsatser

De nominerede

Hoedrende omtale

Abdinasir Jama
Gellerup-Toveshøj

Abdinasir Jamahar været frivillig gennem 16 år, hvor han har styrket Gellerup-Toveshøj indenfor de områder han brænder for: Medborgerskab, fællesskab, brobygning og beboerinddragelse.

Byt Til Nyt frivillige
Elstedhøj

Byt Til Nyt har nu eksisteret i tre år, og drives udelukkende af en gruppe faste frivillige, til glæde og gavn for mange familier i Lystrup og omegn. De frivillige står for alt i Byg Til Nyt.

Ilham Mohamed
Gellerup-Toveshøj

Ilham har været aktiv frivillig i rigtig mange år og er lidt af en blæksprutte, hun er formand i FamilieNetværk, næstformand i afdelingsbestyrelsen, bydelsmor, Samvirket og er meget aktiv i mange mærkesager.

Kenneth Dupont
Trige

Kennet Dupont har været en af de drivende kræfter i etableringen af Mænds Mødested i Trige, er primusmotor for Trige Filmklub og arbejder hele tiden på at etablere fællesskaber beboerne imellem.

Lennart Høe
Viby Syd

Lennart Høe har medvirket til positive forandringer i mange børn og unges liv i Viby Syd gennem årene, hvor han har skaffet mentorer og kontaktpersoner, været bisidder i kommunen og meget mere.

Liselotte Plesner
Kvindehuset

Liselotte Plesner har i ti år været koordinator for Kvindehusets lektiehjælp, der foregår hver søndag i Kvindehuset. Hun har med sin personlighed og dybe engagement sikret at Kvindehuset år efter år har haft et korps af frivillige kvinder.

Mahmoud Halimah
Bispehaven

Mahmoud har været med til at skabe det nye projekt *Bispehavens Køkken*. Et multikulturelt fællesskøkken der blandt andet skal give unge iværksættere og madglade fra Bispehaven et springbræt til omverdenen.

Om Prisen

Det er tiende gang, at Det Boligsociale Fællessekretariat uddeler prisen til Årets Boligsociale Ildsjæl. Prisen er på 3.000 kr., som er doneret af Arbejdernes Landsbank. Uddelingen af prisen til Årets Boligsociale Ildsjæl sker for at gøre opmærksom på og hylde de mange ildsjæle, der er i byens udsatte boligområder. Den uddeles til en eller flere frivillige, der har gjort en afgørende forskel i deres boligområde gennem året. Det kendetegner alle de nominerede, at de går foran og er til inspiration for alle i boligområdet.

Årets Bolig- sociale Ildsjæl

Faten El-Youssef er vinderen af prisen som Årets Boligsociale Ildsjæl. Hun bliver hædret for sit store lokale engagement i Bispehaven. Faten er et forbillede for mødre - men også alle andre i Bispehaven. Med sit frivillige engagement og drive går hun foran for at skabe de bedste muligheder for børn i Bispehaven.

Af Gorm Olesen

Borgmester Jacob Bundsgaard uddelte prisen som Årets Boligsociale Ildsjæl 2017 ved Det Boligsociale Fællesskabet's nytårskur. Han lægger vægt på, at Faten El-Youssef er en rollemodel for området, og at hun gør det hele for børnenes skyld, så de kan få en bedre fremtid.

Mor/barn-gruppe i Bispehaven

Faten El-Youssef har startet og driver nu på frivillig basis en mor/barn-gruppe med 60 deltagere, der mødes én gang om ugen. Gruppen er et familieforum, hvor børn og forældre er sammen om fællesskab og gode aktiviteter. Gruppen sætter også rammen for at forældrene kan tale om, hvordan de kan give deres børn de bedste rammer for

en god barndom i Bispehaven. Faten El-Youssefs drøm er, at børnene får det bedste mulige grundlag for, at de en dag kan tage sig en uddannelse og få et godt liv: "Jeg håber, vi forældre kan hjælpe hinanden med at gøre en forskel, så børnene i Bispehaven i fremtiden bliver optaget af skole og uddannelse i stedet for at hænge ud på gaden."

Som en del af sit engagement har Faten El-Youssef været tovholder på flere ture for mor/barn-gruppen, hvor forældre med deres børn har kunnet få gode oplevelser udenfor Bispehaven. Dette er med til at understøtte fællesskabet i gruppen og give et styrket netværk mellem forældrene, hvilket gør det nemmere at støtte og hjælpe hinanden.

Forebyggende arbejde betaler sig

Bedømmelsesudvalget har været på en svær opgave med otte stærke og meget forskellige nominerede. De ønsker med valget af Faten El-Youssef som Årets Boligsociale Ildsjæl at hylde det forebyggende arbejde: "Det er så afgørende, at forældre går sammen om at tage ansvar for deres børn, så de får en god fremtid og er med til at forbedre deres boligområde på sigt." Hvis børnene kan blive rykket i en positiv retning, har det både en afsmittende effekt på boligområdet nu og her, men det har også en positiv effekt på lang sigt på, når disse børn bliver voksne og kan gå forrest i at skabe et attraktivt boligområde.

Det Boligsociale Fællessekretariat evalueres

I budgetforliget for Aarhus Kommune for 2017-2020 blev det besluttet at gennemføre en evaluering af Det Boligsociale Fællessekretariat. 34 interessenter fra både kommune, boligorganisationer og boligsociale styregrupper har deltaget i workshops, som medarbejdere i Borgmesterens Afdeling har afholdt. Bestyrelsen for boligsociale helhedsplaner blev præsenteret for hovedkonklusionerne i november måned og drøftede på den baggrund, hvordan der nu skal arbejdes videre. I løbet af første halvår 2018 bliver evaluering og anbefalinger fremlagt for byrådet.

Her er en forsmag i form af udvalgte citater fra interessenterne:

KÆFT ET FANTASTISK OVERBLIK

Boligsociale ledere
og medarbejdere

**Viden og analytisk
tilgang vil vi gerne
have endnu mere af**

Styregruppen for Integration
og Udsatte Boligområder

**DE ER ALTID
MED PÅ DEN**

Boligsociale ledere
og medarbejdere

**Fællessekretariatet
har 'AC-power'**

Styregruppen for Det
Boligsociale Fællessekretariat

FS ER "DEN LILLE VÅGNE MEDSPILLER" MELLEM TO STORE ORGANISATIONER

Styregruppen for Det
Boligsociale Fællessekretariat

DE KAN KOMME TIL
AT SIDDE MELLEM
TO STOLE

Styregruppen for Integration
og Udsatte Boligområder

**Der er ingen
grund til, at vi skal
opfinde den dybe
tallerken alle sammen**

Fra boligsociale ledere
og medarbejdere

Hvem er FS talerør for?

Styregruppen for Integration
og Udsatte Boligområder

**Fællessekretariatet er gode, åbne
og lyttende samarbejdspartnere**

Styregruppen for Integration
og Udsatte Boligområder

**Vi har dyb respekt for den lokale proces, men vi har også
brug for, at vi ikke altid tænker unikt, men også tværgående**

Arbejdsgruppen for
Udsatte Boligområder

Sundhedscafeer udviklet og afprøvet

Projekt Sundhedscafeerne har været et samarbejde mellem Det Bolig-sociale Fællessekretariat, boligorganisationerne og Aarhus Kommunes magistrat for Sundhed og Omsorg (MSO). I løbet af de syv års sundhedsindsats har alle parter haft et fælles ønske om at udvikle metoder til at øge lighed i sundhed mellem socialt udsatte boligområder og det øvrige Aarhus.

Det Boligsociale Fællessekretariat har haft projektejerskabet for Projekt Sundhedscafeerne i to på hinanden følgende projektperioder fra 2010 til 2017. I perioden 2010-13 i Viby Syd, Gellerup-Toveshøj, Bispehaven, Herredsvang og Trige, og i 2014-17 som del af de boligsociale helhedsplaner i Herredsvang, Trige, Frydenlund og Vandtårnsområdet.

Som konkrete og synlige aktiviteter er relevansen af konceptet "sundhedscafeer" blevet udviklet og afprøvet. Det har ført til, at der fra 1. januar 2018 fortsat er sundhedscafeer i Herredsvang, Trige og Viby Syd i et samarbejde mellem de lokale helhedsplaner og MSO. Ligeledes har Folkesundhed Aarhus anvendt samarbejdet til at udvikle deres kendskab og metodemæssige tilgang til sundhedsarbejde i udsatte boligområder gennem *Fællesskabsagenter*, der er en ressourcebåret aktivitet med fokus på ildsjæle.

Udvikling af samarbejde

Først og fremmest har projekterne opdyrket og udviklet samarbejdet mellem det boligsociale arbejde i Aarhus og MSO. Hvor udgangspunktet før 2010 var enkelte ad hoc og personbårne samarbejder, er der i dag opbygget et tværsektorielt samarbejde på såvel overordnet som udførende niveau. Det er et samarbejde, der fortsat har behov for udvikling, hvilket MSO har involveret sig i i Herredsvang, Frydenlund/Vandtårnsområdet og Viby Syd. Sundheds- og trivselsindsatser i boligområderne kan altså arbejde videre ud fra de erfaringer, der er udviklet gennem det Boligsociale Fællessekretariats projektledelse de seneste 7 år.

Evaluering af projektet

Det Boligsociale Fællessekretariat har fået udarbejdet to evalueringer i hhv.

januar 2015 og december 2017. Den seneste evaluering har undersøgt hvilken merværdi Sundhedscafeerne skaber ved at være tættere på udsatte målgrupper, som det ordinære sundhedsvæsen har svært ved at nå, og ved at brobygge disse til relevante sundhedstilbud.

Evalueringen af målgrupper viser, at sundhedscafeerne har været besøgt af mange forskellige beboere. De besøgende i Sundhedscafeerne falder overordnet i to grupper. Den ene gruppe har overskud til at tage vare på egen sundhed. Den anden gruppe udgøres af beboere, der er mere belastede, både fysisk og ofte psykisk. Det er beboere, der er plaget af livstilsygdomme, PTSD, stresssymptomer m.v. En væsentlig del af Sundhedscafeens besøgende er sammenfaldende med den gruppe, forskningen peget på som værende ramt af ulighed i sundhed.

Vedrørende rekruttering viser evalueringen, at hovedparten af de besøgende (63%) er blevet opmærksomme på Sundhedscafeerne gennem den boligsociale indsats i området. Tilgængelighed, tryghed og tillid er de væsentligste faktorer for rekruttering af udsatte beboere. Disse elementer er tilstede i netværkene omkring de boligsociale helhedsplaner, og det giver kontakt til beboere, der ikke af sig selv ville kontakte andre sundhedstilbud end egen læge.

Angående brobygning viser evalueringen, at besøg i Sundhedscafeen har fået 28% af respondenterne til at opsøge andre tilbud i nærområdet, 19% har opsøgt tilbud hos Folkesundhed Aarhus og 12% har opsøgt egen læge.

Brobygning i et tilbud som Sundhedscafeerne stiller store krav til personalet. Det kræver både helheds- og ressourceorienterede sundhedsfremmende og forebyggende kompetencer. Dernæst er indgående kendskab til tilbud i sundhedsvæsenet

og andre steder vigtigt, særligt ved brobygning af de mere udsatte.

I rekruttering og brobygning af de mest udsatte er behovet for tillids- og relationsopbygning til sundhedscafepersonalet stort, og det kræver mange ressourcer samt en kontinuitet i personalet. Det kan anbefales at arbejde med udvikling af rummelige netværksskabende tilbud, som sundhedsprofessionelle kan knytte an til, for at bygge relationer til beboere forud for en dialog om behov for sundhedstilbud.

Helle Dybdal Jensen, der har været projektleder for sundhedscafeerne gennem hele perioden, mener: "Evalueringen viser at et sundhedstilbud, der som sundhedscafeerne er karakteriseret ved lav tærskel på udfordringer som afstand, krav til problematik, tid, øjenhøjde med videre, har styrket udsatte beboeres mulighed for at få støtte til egen sundhed og benytte sundhedstilbud".

Hele evalueringen kan læses på fs-aarhus.dk/sundhed

Tak

Nu hvor projektperioden udløber, skal der fra Det Boligsociale Fællessekretariats lyde en stor tak for Helles visionære og helhedsorienterede arbejde i sundhedsprojekterne. Vi ønsker hende alt mulig held og lykke fremover.

Når mænd står skulder ved skulder

I 2015-17 har Det Boligsociale Fællessekretariat haft projektledelsen for Mænds Mødesteder i Aarhus, der er foregået i Herredsvang, Trige, Frydenlund og Vandtårnsområdet. Nu er det tid til at gøre status.

Af Helle Dybdal Jensen

Mænds Mødesteder i Aarhus er et partnerskab med Forum for Mænds Sundhed finansieret af midler fra Sundhedsministeriets pulje "Sundere liv for alle 2015-18". Hver af de fire boligsociale helhedsplaner gik ind i projektet for at være med til at igangsætte et Mænds Mødested, idet aktiviteter udelukkende for mænd er stort set fraværende i helhedsplanerne. Projektleder Helle Dybdal Jensen mener Mænds Mødesteder er et godt supplement til de boligsociale aktiviteter, der hovedsageligt henvender sig til børn, unge og kvinder: "Rekrutteringen af mændene kræver et ekstra stort fokus, men når det lykkes, er det tydeligt, at flere mænd er blevet synlige, har øget livskvalitet og involverer sig i områderne til gavn for alle."

Mændene føler sig tættere på andre

Drivkraften for at gå ind i projektet har været at sætte mere fokus på mænds trivsel og mænds involvering i de lokale aktiviteter. I alt har 159 lokale mænd besøgt et af de fire mødesteder, hvor der ultimo 2017 er omkring 30 aktive mænd i alt. En undersøgelse blandt de deltagende mænd viser en generel øget mental sundhed, således at de føler sig mere optimistiske, bedre i stand til at håndtere problemer og tættere på andre mennesker. Undersøgelsen viser også, at mændenes mentale sundhed er øget mest blandt mænd, der har deltaget gennem længere tid.

Mænds Mødesteder bygger på grundprincipper, der skal sikre, at mødestedet er trygt, og at alle mænd kan blive en del af fællesskabet. I mødestederne anses alle som ligeværdige. Grundprincipperne understøtter, at deltagerne selv tager ejerskab over deres mødested. På den måde styrkes engagementet i mødestedet. Driften er

funderet på demokratiske processer. Et væsentligt grundprincip er desuden, at mødestederne er alkohol- og rusmiddefrie.

Tre mødesteder fortsætter

Ved projektets afslutning er tre mødesteder levedygtige med støtte fra den enkelte helhedsplan. I Hærredsvang har mødestedet til huse i Rydevænget 117. I Frydenlund er det i Klub Musvågevejs grund på Musvågevej 42, og i Trige har mændene fast base på Trige Parkvej 13 i kælderens. Det Boligsociale Fællessekretariat slipper således projektledelsen og har som afslutning udfærdiget et inspirationshæfte "Mænds Mødesteder i boligområder" på baggrund af erfaringerne i projektperioden. Inspirationshæftet er et konkret værktøj for boligområder, der ønsker at starte et Mænds Mødested

Mænds mødested er tirsdag fra kl. 10 til kl. 13-14 stykker, men det påvirker mit liv udover det. Det giver et overskud i forhold til mit liv i øvrigt, en slags respekt fra familie og venner, fordi jeg er en del af noget. Det har været en glæde og inspiration at møde mennesker på denne måde, og jeg håber det kan fortsætte længe endnu.

Udtalelser fra mand i Mænds Mødesteder

Mænds Mødesteder er inspireret af det australske "koncept" Men's Shed, og Forum for Mænds Sundhed har stået i spidsen for at få det afprøvet i Danmark. Siden 2015 har kommuner, faglige organisationer m.v. i samarbejde med Forum for Mænds Sundhed oprettet 22 Mænds Mødesteder spredt ud over hele landet, og der kommer hele tiden flere til. Læs mere om Mænds Mødesteder på mmdanmark.dk

Læs inspirationshæftet "Mænds Mødesteder i boligområder" på fs-aarhus.dk/maend

Ansatte i Det Boligsociale Fællessekretariat

Edith Jakobsen Hansen
Analysekonsulent

Esben Hansen
Udviklingskonsulent

Gorm Olesen
Kommunikations- og netværkskonsulent

Anette Nitschke
Projektleder Byg Op

Maria Aagaard Bromer Jensen
Projektkoordinator Byg Op

Mathilde Langgard
Studentermehhjælper

I 2017 har vi sagt farvel til

Jesper Kurdahl Larsen
Sekretariatschef

Helle Dybdal Jensen
Projektleder Sundhedsindsatser

Jakob Kristensen
Projektmedarbejder Mænds Mødesteder

Thomas Waagø Holleufer
Projektmedarbejder Mænds Mødesteder

Kontakt os og følg med

87 34 00 02

kontakt@fs-aarhus.dk

Saralyst Allé 55, 8270 Højbjerg

fs-aarhus.dk

fs-aarhus.dk/nyhedsbrev

[#fsaarhus](https://twitter.com/fsaarhus)

Det Boligsociale Fællessekretariat

facebook.com/fsaarhus

twitter.com/fsaarhus

